

Utvidgad rätt till biträde vid förhör, m.m.

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2007/08:47 Utvidgad rätt till biträde vid förhör under förundersökning, m.m. jämte en motion som väckts med anledning av propositionen.

I propositionen föreslår regeringen att alla som förhörs under en förundersökning ska ha rätt att ha ett biträde närvarande vid förhöret, om det kan ske utan men för utredningen. Vidare föreslås att underrättelse till närstående om ett frihetsberövande ska lämnas tidigare och i flera fall än enligt nuvarande ordning. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2008.

I motionen föreslås att personer som förhörs under förundersökning rörande särskilt allvarliga brott ska ha rätt till rättshjälp för att bekosta anlitande av ett biträde.

Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens lagförslag och avslår motionen.

I ärendet finns en reservation (s, v och mp).

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	4
Utskottets överväganden	5
Utvidgad rätt till biträde vid förhör	5
Underrättelse till närstående vid frihetsberövande	6
Reservation	8
Rättshjälp för anlitanade av biträde vid förhör, punkt 2 (s, v, mp)	8
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	9
Propositionen	9
Följdmotionen	9
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	10

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Bifall till propositionen

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i rättegångsbalken,
2. lag om ändring i lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m.,
3. lag om ändring i lagen (1972:260) om internationellt samarbete rörande verkställighet av brottmålsdom,
4. lag om ändring i polislagen (1984:387).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2007/08:47.

2. Rättshjälp för anlitande av biträde vid förhör

Riksdagen avslår motion 2007/08:Ju13.

Reservation (s, v, mp)

Stockholm den 31 januari 2008

På justitieutskottets vägnar

Thomas Bodström

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Thomas Bodström (s), Inger Davidson (kd), Hillevi Engström (m), Krister Hammarbergh (m), Margareta Persson (s), Ulrika Karlsson i Uppsala (m), Johan Linander (c), Elisebeht Markström (s), Cecilia Wigström i Göteborg (fp), Karl Gustav Abramsson (s), Inge Garstedt (m), Christer Adelsbo (s), Lena Olsson (v), Kerstin Haglö (s), Otto von Arnold (kd), Mehmet Kaplan (mp) och Anders Hansson (m).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Europarådets antitortyrkommitté (The European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment, CPT) har kritiserat den svenska utformningen av rätten till biträde vid förhör under förundersökning och gjort gällande att alla som är skyldiga att stanna kvar hos de brottsutredande myndigheterna ska ha en formell rätt att anlita juridiskt biträde, oavsett om personen hålls kvar i egenskap av målsägande, misstänkt eller vittne. Enligt CPT ska rätten till biträde alltså inte gälla enbart misstänkt som har underrättats om brottsmisstanke.

Även när det gäller underrättelse till närstående om frihetsberövande har CPT kritiserat den svenska ordningen och angett att bestämmelserna ska gälla alla personer som berövas friheten och att gruppen frihetsberövade ska definieras brett. Förutom anhållna menar CPT att underrättelseskyldigheten, som ska gälla från den tidpunkt då personen är skyldig att stanna kvar hos polisen, även ska gälla exempelvis den som grips, tas om hand eller är vittne. CPT har vidare uttalat att underrättelse inte ska lämnas mot den frihetsberövades vilja utom i exceptionella fall, t.ex. om personen är mentalt sjuk, och att undantag från regeln ska vara klart begränsade och omgärdade av skyddsregler vad gäller dokumentation och beslutsbehörighet.

Med anledning av den av CPT utdelade kritiken överlämnade regeringen till Beredningen för rättsväsendets utveckling (BRU) att ta fram lagförslag i syfte att åtgärda påtalade brister i den svenska lagstiftningen. BRU behandlade dessa frågor i sitt femte delbetänkande, Ökad effektivitet och rättssäkerhet i brottsbekämpningen (SOU 2003:74). En sammanställning av remissvaren med anledning av delbetänkandet finns tillgänglig i Justitiedepartementet (dnr Ju2003/6674/PO).

Lagrådet har inte haft någon erinran mot lagförslagen.

Regeringens lagförslag återfinns i *bilaga 2*.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen behandlas rätten till biträde vid förhör under förundersökning. Regeringen föreslår att alla som förhörs under en förundersökning ska ha rätt att ha ett biträde närvarande vid förhöret, om det kan ske utan men för utredningen.

I propositionen behandlas vidare frågan om underrättelse till närstående vid frihetsberövande. Det föreslås att underrättelse till närstående om ett frihetsberövande ska lämnas tidigare och i flera fall än enligt nuvarande ordning.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2008.

Utskottets överväganden

Utvidgad rätt till biträde vid förhör

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar de lagförslag som innebär att alla som förhörs under en förundersökning ska ha rätt att ha ett biträde närvarande vid förhöret, om det kan ske utan men för utredningen. Vidare avslår riksdagen en motion om att den som förhörs under en förundersökning om särskilt allvarliga brott ska ha rätt till rättshjälp för att täcka sina biträdeskostnader. Jämför reservation (s, v, mp).

Propositionen

Regeringen föreslår i propositionen en ändring av 23 kap 10 § rättegångsbalken som innebär att alla som förhörs under förundersökning ska ha en formell rätt att ha ett biträde närvarande vid förhöret, om det kan ske utan men för utredningen. Denna rätt ska gälla oavsett anledningen till förhöret. I fråga om biträdets kvalifikationer ska samma krav gälla som för en försvarare enligt 21 kap. 3 § rättegångsbalken, dvs. biträdet ska uppfylla de lämplighetskrav som uppställs i 12 kap. 2 § rättegångsbalken om redbarhet, insikt och tidigare verksamhet.

Motionen

I motion Ju13 (v) föreslås att personer som förhörs under förundersökning rörande särskilt allvarliga brott utan att vara skäligen misstänkta för brottet bör ha rätt till rättshjälp för att bekosta anlitande av ett biträde. Motionärerna anför att denna rätt bör vara begränsad till förhör under förundersökning rörande brott med ett minimistraff om minst två års fängelse.

Utskottets ställningstagande

Utskottet välkomnar att regeringen med anledning av CPT:s kritik mot Sverige nu lagt fram ett förslag till ändringar i reglerna om rätten till biträde vid förhör. Som regeringen anför torde risken vara liten för att det uppstår negativa konsekvenser av en sådan utökad rätt; möjligheterna att genomföra förhör kan i stället förbättras av en sådan utökad rätt.

Utskottet anser att den föreslagna regleringen är adekvat utformad och delar regeringens bedömning att det inte är lämpligt att begränsa rätten att ha biträde närvarande vid förhör till personer som kan misstänkas för brott. Något bärande skäl att hindra målsägande och vittnen från att ha

biträde närvarande vid förhör finns inte, även om det som regeringen anför torde vara få förhörspersoner i dessa kategorier som kommer att låta sig biträdas vid förhör. Utskottet tillstyrker lagförslagen i denna del.

Utskottet kan konstatera att för de kategorier av mycket allvarliga brott för vilka motionärerna föreslår en rätt till offentligfinansierat biträde har skäligen misstänkta personer en absolut rätt att få en offentlig försvarare förordnad för sig (se 21 kap. 3 a § första stycket rättegångsbalken). Omfattningen på de förhör som under en förundersökning sker upplysningsvis med en person som sedermera blir skäligen misstänkt för så allvarliga brott kan i flertalet förekommande fall antas vara begränsad. Mot bakgrund härav och då det just rör sig om förhör upplysningsvis anser utskottet att det utifrån ett rättssäkerhetsperspektiv inte föreligger något angeläget behov av att införa en sådan utökad rätt till offentligfinansierat biträde vid förhör. Inte heller i övrigt föreligger några tungt vägande skäl att införa en sådan rätt. Motion Ju13 bör avslås av riksdagen.

Underrättelse till närstående vid frihetsberövande

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar de lagförslag som innebär att en underrättelse till närstående om ett frihetsberövande ska lämnas tidigare och i fler fall än enligt nuvarande reglering.

Propositionen

Regeringen föreslår i propositionen ändringar i 24 kap. rättegångsbalken och polislagen (1984:387) som i huvudsak innebär följande. En underrättelse till närstående om ett frihetsberövande ska lämnas tidigare och i flera fall än enligt nuvarande ordning. En sådan underrättelse ska som huvudregel lämnas redan vid gripandet. Underrättelseskyldigheten ska vidare omfatta fall där rätten häktar en icke anhållen person i hans eller hennes närvaro och fall där man verkställer ett häktningsbeslut som har meddelats i den häktades frånvaro. Underrättelse ska också lämnas när den som har omhändertagits eller på annan grund är skyldig att stanna kvar hos polisen eller annan myndighet begär det eller det annars finns skäl för det. Vid pågående brottsutredning får, precis som gäller sedan tidigare i samband med anhållanden, underrättelse inte lämnas förrän det kan ske utan men för utredningen. Den befintliga regeln om krav på synnerliga skäl för att mot den frihetsberövades vilja underrätta närstående föreslås fortsätta gälla och omfatta samtliga i propositionen föreslagna underrättelsesituationer. Underrättelse behöver inte lämnas om frihetsberövandet har upphört. Underrättelseskyldigheten begränsas till att gälla underrättelse till en person.

Utskottets ställningstagande

Utskottet välkomnar att de brister i regleringen av underrättelser till närstående om frihetsberövanden som CPT har pekat på nu åtgärdas. Genom de föreslagna lagändringarna införs enligt utskottets mening en mer heltäckande reglering av underrättelseskyldigheten vid frihetsberövanden. Utskottet ser positivt på att denna skyldighet infaller tidigare och i fler fall än enligt nu gällande rätt. Det föreslagna breda tillämpningsområdet, som i princip omfattar alla situationer där enskilda berövas sin frihet mer än endast helt kortvarigt, tillgodoser enligt utskottets mening intresset av att begränsa den ovisshet som den frihetsberövade och dennes anhöriga ska behöva känna i samband med frihetsberövanden.

Utskottet noterar att skyldigheten att underrätta närstående eller annan som står den frihetsberövade särskilt nära uttryckligen begränsas så att endast en person behöver underrättas. Utskottet har i och för sig inget att erinra mot en sådan ordning och kan instämma i vad regeringen anför om att den praktiska tillämpningen av bestämmelsen förutsätter att det formella kravet begränsas till att endast en person behöver underrättas. Utskottet vill dock peka på att minderåriga personer som frihetsberövas kan ha föräldrar som båda är vårdnadshavare utan att för den skull leva tillsammans. Utskottet vill inte bortse från risken att i förekommande fall endast den ena av vårdnadshavarna får vetskap om frihetsberövandet. Utskottet utgår från att berörda myndigheter vid frihetsberövanden av unga hanterar dessa situationer på ett i det enskilda fallet lämpligt sätt (jfr 5 § och 33 § lagen [1964:167] med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare).

Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens lagförslag även såvitt avser underrättelseskyldighet till närstående. Propositionen bör alltså bifallas i dess helhet.

Reservation

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservation.

Rättshjälp för anlitande av biträde vid förhör, punkt 2 (s, v, mp)

av Thomas Bodström (s), Margareta Persson (s), Elisebeht Markström (s), Karl Gustav Abramsson (s), Christer Adelsbo (s), Lena Olsson (v), Kerstin Haglö (s) och Mehmet Kaplan (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om rätt till rättshjälp för anlitande av biträde vid förhör. Därmed bifaller riksdagen motion 2007/08:Ju13.

Ställningstagande

Vi är positiva till förslagen i propositionen såväl vad gäller utökad rätt att ha biträde närvarande vid förhör som den utvidgade skyldigheten att underätta anhöriga om frihetsberövanden.

När det gäller den utökade möjligheten till biträde vid förhör under förundersökning anser vi dock att det finns ett problem med att det är den enskilde förhörspersonen som ska stå för kostnaden för biträdet. Med en sådan ordning kommer den hörda personens ekonomiska situation att avgöra om ett biträde alls anlitas. Det är inte tillfredsställande ur ett rättssäkerhetsperspektiv och mot bakgrund av att allas likhet inför lagen ska gälla. Staten bör här ta ett ekonomiskt ansvar. Mot bakgrund av att budgetmedlen för rättsliga biträden m.m. är begränsade kan det enligt vår mening dock inte bli fråga om någon generell rätt till offentligfinansierat biträde vid förhör. I stället bör en sådan rätt begränsas till förhör under förundersökning rörande brott för vilka straffminimum är två års fängelse eller mer.

Det får ankomma på regeringen att låta utreda hur en sådan reglering bör utformas och skyndsamt återkomma till riksdagen med förslag till lagstiftning i enlighet med vad vi nu anfört.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2007/08:47 Utvidgad rätt till biträde vid förhör under förundersökning, m.m.:

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i rättegångsbalken,
2. lag om ändring i lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m.,
3. lag om ändring i lagen (1972:260) om internationellt samarbete rörande verkställighet av brottmålsdom,
4. lag om ändring i polislagen (1984:387).

Följdmotionen

2007/08:Ju13 av Lena Olsson m.fl. (v):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att låta utreda om den föreslagna utvidgade rätten till biträde vid förhör under förundersökning kan omfattas av den allmänna rättshjälp, vid förundersökningar rörande brott med ett minimistraff på två års fängelse.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i rättegångsbalken

Häri genom föreskrivs i fråga om rättegångsbalken
dels att 23 kap. 10 § och 24 kap. 9 § ska ha följande lydelse,
dels att det i balken ska införas en ny paragraf, 24 kap. 21 a §, av
följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

23 kap.

10 §¹

Vid förhör *skall* såvitt möjligt ett av undersökningsledaren anmodat trovärdigt vittne närvara.

Undersökningsledaren *skall bestämma om någon annan än ett vittne får närvara vid förhör. Vid förhör, som enligt 18 § andra stycket hålls på den misstänktes begäran, har han och hans försvarare rätt att närvara. Även vid annat förhör får försvarare närvara, om det kan ske utan men för utredningen.*

Undersökningsledaren *bestämmer, med de begränsningar som följer av andra-sjätte styckena, vem som får närvara vid förhör.*

Vid förhör *ska* såvitt möjligt ett av undersökningsledaren anmodat trovärdigt vittne närvara.

Ett biträde till en person som förhörs har rätt att närvara vid förhöret, om det kan ske utan men för utredningen och biträdet svarar mot de krav som ställs på försvarare i 21 kap. 3 § tredje stycket.

Den misstänkte och hans eller hennes försvarare har rätt att närvara vid förhör som hålls på den misstänktes begäran enligt 18 § andra stycket. Vid andra förhör får försvararen närvara, om det kan ske utan men för utredningen.

Målsägandebiträde har rätt att

Målsägandebiträde har rätt att

¹ Senaste lydelse 1994:420.

närvara vid förhör med målsäganden. Detsamma gäller en stödperson, om hans närvaro inte är till men för utredningen.

Är den som hörs under 15 år, bör den som har vårdnaden om honom vara närvarande vid förhöret, om det kan ske utan men för utredningen.

Undersökningsledaren får *förordna* att *vad* som förekommit vid förhör inte får uppenbaras.

närvara vid förhör med målsäganden. Detsamma gäller en stödperson, om hans *eller hennes* närvaro inte är till men för utredningen.

Är den som hörs under 15 år, bör den som har vårdnaden om honom *eller henne* vara närvarande vid förhöret, om det kan ske utan men för utredningen.

Undersökningsledaren får *besluta* att *det* som har förekommit vid förhör inte får uppenbaras.

24 kap.

9 §²

Då någon grips eller anhålls eller *då* ett anhållningsbeslut enligt 8 § första stycket verkställs, *skall* den frihetsberövade få besked om det brott som han är misstänkt för samt grunden för frihetsberövandet. *En anhållens närmaste anhöriga och andra personer som står den anhållne särskilt nära skall underrättas om anhållandet så snart det kan ske utan men för utredningen. En sådan underrättelse får dock inte utan synnerliga skäl lämnas mot den anhållnes önskan.*

När någon grips eller anhålls eller *när* ett anhållningsbeslut enligt 8 § första stycket verkställs, *ska* den frihetsberövade få besked om det brott som han *eller hon* är misstänkt för samt grunden för frihetsberövandet.

21 a §

När någon har frihetsberövats genom gripande enligt 7 § första stycket, genom överlämnande till en polisman enligt 7 § andra stycket och då inte har frigivits, genom anhållande eller genom häktning enligt 17 §, ska någon av den frihetsberövades närmaste anhöriga eller någon annan person som står den frihetsberövade särskilt nära underrättas om frihetsberövandet så snart det kan ske utan men för utredningen.

Om den frihetsberövade motsätter sig att någon underrättas

² Senaste lydelse 1998:24.

om frihetsberövandet, får underrättelse lämnas bara om det finns synnerliga skäl.

Underrättelse behöver inte lämnas om frihetsberövandet har upphört.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2008.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m.

Härigenom föreskrivs att 5 a § lagen (1963:193) om samarbete med Danmark, Finland, Island och Norge angående verkställighet av straff m.m. ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 a §¹

Om den dömda genom att fly till Sverige försöker att helt eller delvis undandra sig verkställighet av ett frihetsstraff och fallet kan föranleda en framställning om överförande av verkställighet, får den dömda, på begäran av behörig myndighet i Danmark, Finland, Island eller Norge, häktas om det finns risk för att han avviker eller på något annat sätt undandrar sig verkställigheten av påföljden. Beslut om häktning kan meddelas även efter det att framställningen om överförande av verkställighet har gjorts eller beviljats.

Beträffande häktning och anhållande gäller vad som föreskrivs i rättegångsbalken om brottmål. *Vad* som där sägs om offentlig försvarare *skall* tillämpas beträffande offentligt biträde i den mån annat inte följer av 36 §. Av bestämmelserna i 24 kap. rättegångsbalken tillämpas endast 1 § tredje stycket, 4 § första och andra styckena, 5 § första stycket, 6 § första och tredje styckena, 7 § första stycket, 8 § andra och tredje styckena, 9–17 §§, 20 § första stycket 2, 22 § första stycket och 24 §.

En ny förhandling om häktning *skall*, om den dömda begär det, hållas senast två dagar efter det att

Om den dömda genom att fly till Sverige försöker att helt eller delvis undandra sig verkställighet av ett frihetsstraff och fallet kan föranleda en framställning om överförande av verkställighet, får den dömda, på begäran av behörig myndighet i Danmark, Finland, Island eller Norge, häktas om det finns risk för att han *eller hon* avviker eller på något annat sätt undandrar sig verkställigheten av påföljden. Beslut om häktning kan meddelas även efter det att framställningen om överförande av verkställighet har gjorts eller beviljats.

Beträffande häktning och anhållande gäller vad som föreskrivs i rättegångsbalken om brottmål. *Det* som där sägs om offentlig försvarare *ska* tillämpas beträffande offentligt biträde i den mån annat inte följer av 36 §. Av bestämmelserna i 24 kap. rättegångsbalken tillämpas endast 1 § tredje stycket, 4 § första och andra styckena, 5 § första stycket, 6 § första och tredje styckena, 7 § första stycket, 8 § andra och tredje styckena, 9–17 §§, 20 § första stycket 2, *21 a §*, 22 § första stycket och 24 §.

En ny förhandling om häktning *ska*, om den dömda begär det, hållas senast två dagar efter det att

¹ Senaste lydelse 2000:459 (jfr 2000:721).

en sådan begäran har kommit in till rätten. En förhandling behöver dock inte hållas tidigare än efter två veckor från det att beslut i häktningsfrågan senast meddelats.

en sådan begäran har kommit in till rätten. En förhandling behöver dock inte hållas tidigare än efter två veckor från det att beslut i häktningsfrågan senast meddelats.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2008.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (1972:260) om internationellt samarbete rörande verkställighet av brottmålsdom

Härigenom föreskrivs att 25 c § lagen (1972:260) om internationellt samarbete rörande verkställighet av brottmålsdom ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

25 c §¹

I fall som avses i 25 b § 1 och som kan föranleda en framställning om överförande av verkställighet får den dömda, på begäran av behörig myndighet i den andra staten, häktas om det finns risk för att han avviker eller på något annat sätt undandrar sig verkställigheten av påföljden. Beslut om häktning kan meddelas även efter det att framställningen om överförande av verkställighet har gjorts eller beviljats.

Beträffande häktning och anhållande gäller vad som föreskrivs i rättegångsbalken om brottmål. *Vad* som där sägs om offentlig försvarare *skall* tillämpas beträffande offentligt biträde i den mån annat inte följer av 25 f §. Av bestämmelserna i 24 kap. rättegångsbalken tillämpas endast 1 § tredje stycket, 4 § första och andra styckena, 5 § första stycket, 6 § första och tredje styckena, 7 § första stycket, 8 § andra och tredje styckena, 9–17 §§, 20 § första stycket 2, 22 § första stycket och 24 §.

En ny förhandling om häktning *skall*, om den dömda begär det, hållas senast två dagar efter det att en sådan begäran har kommit in till rätten. En förhandling behöver dock inte hållas tidigare än efter

I fall som avses i 25 b § 1 och som kan föranleda en framställning om överförande av verkställighet får den dömda, på begäran av behörig myndighet i den andra staten, häktas om det finns risk för att han *eller hon* avviker eller på något annat sätt undandrar sig verkställigheten av påföljden. Beslut om häktning kan meddelas även efter det att framställningen om överförande av verkställighet har gjorts eller beviljats.

Beträffande häktning och anhållande gäller vad som föreskrivs i rättegångsbalken om brottmål. *Det* som där sägs om offentlig försvarare *ska* tillämpas beträffande offentligt biträde i den mån annat inte följer av 25 f §. Av bestämmelserna i 24 kap. rättegångsbalken tillämpas endast 1 § tredje stycket, 4 § första och andra styckena, 5 § första stycket, 6 § första och tredje styckena, 7 § första stycket, 8 § andra och tredje styckena, 9–17 §§, 20 § första stycket 2, *21 a §*, 22 § första stycket och 24 §.

En ny förhandling om häktning *ska*, om den dömda begär det, hållas senast två dagar efter det att en sådan begäran har kommit in till rätten. En förhandling behöver dock inte hållas tidigare än efter

¹ Senaste lydelse 2000:460 (jfr 2000:722).

två veckor från det att beslut i häktningsfrågan senast meddelats. två veckor från det att beslut i häktningsfrågan senast meddelats.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2008.

4 Förslag till lag om ändring i polislagen (1984:387)

Häri genom föreskrivs i fråga om polislagen (1984:387)
dels att 29 § ska ha följande lydelse,
dels att det i lagen ska införas en ny paragraf, 17 a §, av följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse**17 a §*

Om den som har omhändertagits enligt denna lag eller enligt sådana särskilda föreskrifter som avses i 11 § eller som på någon annan grund är skyldig att stanna kvar hos polisen begär det eller om det annars finns skäl för det, ska någon av hans eller hennes närmaste anhöriga eller någon annan person som står honom eller henne särskilt nära underrättas om åtgärden. Vid pågående brottsutredning får dock underrättelsen inte lämnas förrän det kan ske utan men för utredningen.

Om den berörde motsätter sig att någon underrättas om åtgärden, får underrättelse lämnas bara om det finns synnerliga skäl.

Underrättelse behöver inte lämnas om åtgärden har upphört.

29 §¹

Vad som föreskrivs i 10 § första stycket 1, 2 och 4 gäller även sådan vaktpost eller annan som vid försvarsmakten tjänstgör för bevakning eller för att upprätthålla ordning och föreskrifterna i 10 § första stycket 1–4 även tjänsteman vid kustbevakningen som enligt särskilda bestämmelser medverkar vid polisiär övervakning. Bestämmelsen i 10 § första stycket 2 gäller dessutom den som annars med laga stöd skall verkställa ett frihetsberövande och bestämmel-

Det som föreskrivs i 10 § första stycket 1, 2 och 4 gäller även sådan vaktpost eller annan som vid Försvarsmakten tjänstgör för bevakning eller för att upprätthålla ordning. Föreskrifterna i 10 § första stycket 1–4 gäller även tjänsteman vid Kustbevakningen som enligt särskilda bestämmelser medverkar vid polisiär övervakning. Bestämmelsen i 10 § första stycket 2 gäller dessutom den som annars med laga stöd ska verkställa ett frihetsberövande och be-

¹ Senaste lydelse 1998:27.

sen i samma paragraf första stycket 4 den som i myndighetsutövning har befogenhet att verkställa någon sådan åtgärd som där anges. Vid ingripande med stöd av 10 § första stycket 4 tillämpas också andra stycket samma paragraf.

När den som avses i första stycket med laga stöd berövar någon friheten eller avlägsnar någon, tillämpas också 19 § 1.

Bestämmelserna i 10 a och 13 §§ gäller också en ordningsvakt, om inte annat framgår av hans förordnande. Har en ordningsvakt omhändertagit någon, gäller dock att den omhändertagne skyndsamt *skall* överlämnas till närmaste polisman. I fråga om befogenhet för en tjänsteman vid *kustbevakningen* att tillämpa 13 § finns särskilda bestämmelser.

stämelsen i samma paragraf första stycket 4 den som i myndighetsutövning har befogenhet att verkställa någon sådan åtgärd som där anges. Vid ingripande med stöd av 10 § första stycket 4 tillämpas också andra stycket samma paragraf.

Bestämmelserna i 10 a och 13 §§ gäller också en ordningsvakt, om inte annat framgår av hans *eller hennes* förordnande. Har en ordningsvakt omhändertagit någon, gäller dock att den omhändertagne skyndsamt *ska* överlämnas till närmaste polisman. I fråga om befogenhet för en tjänsteman vid *Kustbevakningen* att tillämpa 13 § finns särskilda bestämmelser.

Bestämmelserna i 17 a § gäller också när någon är skyldig att under en brottsutredning stanna kvar hos någon annan myndighet än en polismyndighet.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2008.